

"Cum historia pro securitate!"

**SZEMERE BERTALAN
MAGYAR RENDVÉDELEM-TÖRTÉNETI
TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG**

☒ : H-2095 Pilisszántó, Boldog Özséb utca 26.

☎ : (+36/06-26) 337-975 ; @ : paradi.jozsef@gmail.com

Web: <http://www.szbmrtt.atw.hu>

A körlevelek megtalálhatók a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján

Tárgy: *SZBMRTT rendezvények*

**KÖRLEVÉL
(2022-488)**

Tisztelt Tagtársak! Kedves Szimpatizánsok!

Ezúton tájékoztatlak Benneteket arról, hogy elnökségünknek és aspiránsainknak a 2023. évben a rendezvényekért felelős csoportja 2022. XII. 13.-án kedden a délutáni órákban megbeszélést tartott, melynek a témája a tudományos társaságunk rendezvényeivel kapcsolatos módosítások voltak.

Tudományos társaságunk 32 éves fennállása során olyan rendezvényszervezési gyakorlat alakult ki, amelynek a hasznos hagyományait célszerű tovább folytatni. Egyben pedig az utóbbi években elharapódzott káros jelenségeket oly módon célszerű visszaszorítani, hogy rendezvényeink további pozitívumokkal gyarapodjanak.

A hasznos hagyományok közül a legfontosabbak közé tartoznak a szakterület etikai tisztaságát elősegítő, a társaság teherbíró képességét figyelembe vevő, és magas szellemi színvonalra törekvő, társasági rendezvényekre való törekvés. Ennek szellemében tudományos társaságunknál két rendezvénysorozat stabilizálódott, nevezetesen:

- a **Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Konferenciasorozat** – jelmondata „*Historia est magistra vitae*” (A történelem az élet tanítómestere) – melynek XXXVIII. konferenciájára „Erdély XIX-XX. századi magyar rendvédelem” címmel 2022. VIII. 21-24.-én Gyergyóremetén;

- a **Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Szimpóziosorozat** – jelmondata „*Domina omnium et regina ratio*” (Mindennek úrnője és királynője az értelem) – melynek XXII. szimpóziumjára „Katonailag szervezett fegyveres őrtestületek a polgári magyar állam rendvédelmében” címmel 2022. II. 18.-án Budapesten az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán került sor.

Mindkét rendezvénysorozat konferenciáit, illetve szimpóziumjait általában éves sűrűséggel szerveztük, melyek közül hét rendezvény helyszíne volt a trianoni határokon túl, Európában illetve Észak-Amerikában. Rendezvényeink témaköre a XIX-XX. századi – a kiegyezéstől a rendszerváltásig eltelt időszakra kiterjedő – magyar rendvédelem történetét foglalták magukba. Ez a rendezvény sűrűség és a vizsgálat alá vont időszak összhangban áll tudományos társaságunk szellemi

teherbíró képességével és azzal a szándékunkkal, hogy a XXI. századi magyar rendvédelem számára példaértékű magyar rendvédelmi tapasztalatokat mutassunk be.

Rendezvényeinken arra törekedtünk, hogy a témakör művelői számoljanak be új kutatási eredményeikről függetlenül attól, hogy tudományos társaságunk tagjai-e vagy sem. Kompilációk ismertetésének a támogatásától általában tartózkodtunk. Előadóinktól elvártuk, hogy az általuk bemutatott témák írásos megjelenítése során a szakterület korábbi érdemi feldolgozásaira való hivatkozásokat ne mellőzzék, illetve megállapításaikat és következtetéseiket az objektív történelemszemlélet talaján maradva fogalmazzák meg.

A prekoncepcióktól terhelte, a vizsgált témakör feldolgozásaitól távol álló tartalmú alkotásokra is hivatkozni szándékozó szerzők műveit javítási céllal visszaküldtük az alkotóknak.

Általában új szerzőink egy részénél volt tapasztalható, hogy tudományos társaságunkat a nemzeti rendvédelem-történetünk iránt csupán érdeklődő és nem azt művelő egyesületnek gondolták. Őket kénytelenek voltunk felvilágosítani a valós helyzetről, nevezetesen arról, hogy kiadványainkban a megjelentetési feltételek, illetve rendezvényeinken az előadókkal szembeni elvárások nem maradnak el a rangos és közismert szervezetek színvonalától. Az alulinformáltságok legfőbb indoka minden bizonnyal abban rejlik, hogy kiadványaink – finansiális okokból fakadóan – csak viszonylag szűk körhöz jutnak el.

Mindkét rendezvénysorozatunk nem csupán a tudományos társaságon belüli kutatómunka eredményeinek a beszámolóira szorítkozott, hanem a szakterület művelőinek a seregszemléjeként is működött. A magyar rendvédelem történetére koncentráló más tudományos rendezvénysorozat nem is jött létre.

A pozitív tartalmú hagyományaink mellett azonban az utóbbi években olyan negatív töltetű jelenségek is egyre gyakoribbá váltak, amelyek ugyan régebben is előfordultak, nagyobb számban azonban az utóbbi két évben talákoztunk ilyen esetekkel. Ezen jelenségek közül talán a legkárosabb az, hogy az előadók egy része elmulasztotta előadása tanulmányra fejlesztett változatát tudományos társaságunk rendezvényszervezőihez eljuttatni, utólagosan pedig – néhány szerző kivételével – lehetetlennek bizonyult ezen írásművek begyűjtése. Ennek a helyzetnek a kialakulása lényegében megakasztotta a szerkesztői munkát, felőrölte a szerkesztési tevékenységet társadalmi munkában végzők idejét. Ehhez hasonló az a helyzet amikor a közlési feltételekben foglaltakra fittyet hányó írásművek érkeznek a szerzőktől, ezeket a jelenségeket meg szeretnénk szüntetni, vagy csekély számúvá tenni.

Ezen törekvéseinket pedig össze kívánjuk kötni azzal, hogy kiszélesítjük rendezvényeinknek a szakterület egészére rálátást biztosító jellegét. Tudományos társaságunk alapszabályzatában szerepel, hogy működésünk célja nemzeti rendvédelem-történetünk kutatása, a feltárt eredmények közkinccsé tétele. Ebből fakadóan előadóink köre korábban sem korlátozódott csupán tagságunkra, hanem a trianoni határokon belül, illetve azon túl élő szerzők köréből is befogadtunk minden előadót, akitől nemzeti rendvédelem-történetünk témakörébe tartozó megfelelő színvonalú és saját kutatási eredményein nyugvó etikus tartalmú közlendőt reméltünk.

Rendezvényeink fegyelmének a szilárdítása és színvonalának erősítése mellett a tudományos társaságunk által művelt szakterület etikai tisztaságának és szellemi színvonalának a figyelemmel kísérését és véleményezését is fontosnak tartjuk. Az ezzel való foglalkozás azonban eddig még csupán a Rendvédelem-történeti Hírlével hasábjain jelent meg, bár ott több rovat részeként. Tapasztalataink szerint rendkívül szívós – lényegét tekintve a rendszerváltás előtti időkből származó – azon kártékony gyakorlat, amely valamely politikai vagy egyéb érdekcsoport elvárásaihoz igazodva igyekszik értelmezni a történelmi folyamatokat, sőt időnként még az események utólagos „alakításától” sem riad vissza, akár vaskos tárgyi valótlan-ságokat is létrehozva. Álláspontunk szerint ezt a jelenséget nem tűrhetjük szóvtalanul, mivel az etikai elvárásoktól és tudomány egzakt tisztaságától elrugaszkodott „szerzőtársaink” ügyködése az egész szakterületre rossz fényt vet.

Tévedés ne essék nem arról van szó, hogy valamely politikai meggyőződést a más fajta szemléletek elé kívánunk helyezni. A világnézetét mindenki magánügyének tartjuk. Ami ellen fel kívánunk lépni az a történelmi igazság, a valós tények kifogatása függetlenül attól, hogy ezt milyen motiváció alapján végzik. Álláspontunk szerint tudományos társaságunknak a történelemhamisítókkal szemben teret kell adni a történelmi igazságot képviselő nézeteknek, eredményeknek. Ehhez azonban arra is szükség van, hogy valamennyi – a szakterület témakörében a vizsgált időszakban publikált – tudományos alkotásról is tájékoztassuk az érdeklődőket, mivel így keletkezhet reális viszonyítási alap.

Ilyen szemszögből nézve tehát, tudományos társaságunknak egyfajta szellemi örököseinek szerepét is célszerű betöltenie. Ennek kívánunk – a rendvédelem-történeti hírlével periodika mellett – a rendezvényeink programjában is teret biztosítani.

A jelzett körülményekre való tekintettel, a 2023. évvel kezdődően, tudományos rendezvényeink szervezésében és lebonyolításában az alábbi változások várhatók.

1. Továbbra is fenn kívánjuk tartani az évente két tudományos rendezvény szervezésének a gyakorlatát. 2023.-ban

- V. 12.-én (pénteken) a fegyőr-testület XIX-XX. századi a történetének a témakörével,

- IX. 08.-án (pénteken) a Képviselőházi Őrség történetének a témakörével tervezük tudományos rendezvényeink megtartását budapesti helyszínnel.

Tekintettel a fűtési nehézségekre rendezvényeinket olyan időpontra terveztük, amikor fűtés nélkül is lebonyolíthatóak. A tervezett időponthoz képest lényeges változás nem várható, kisebb – a tárgyhónapon belül – módosítás abban az esetben fordulhat elő, ha a házigazda intézmény valamilyen előre nem látható ok miatt a jelzett időpontban mégsem tudná a helyszínt a rendelkezésünkre bocsátani.

A korábbi tudományos rendezvényeinkhez képest új körülmény, hogy azok a kutatók kapnak lehetőséget előadásai megtartására, akik a rendezvény megtartása előtt legkésőbb három hónappal, azaz 2023.-ban a fegyőr testület témakörében február 12.-ig, illetve a Képviselőházi Őrség témakörében június 18.-ig eljutatják a szervező bizottság elnökéhez előadásuk tanulmányát fejlesztett és a társasági kiadványok elvárásaihoz igazított digitális írásműveiket a társasági kiadványban való megjelenés céljából.

A tanulmányok benyújtásának a határidejétől a rendezvény kezdetének az idejéig tartó három hónap alatt fog megvalósulni a Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis) HU ISSN 1216-6774 azon számainak a szerkesztése, amelyben az érintett tanulmányok – más írásművek társaságában – meg fognak jelenni. Ezen szám számítógép lemezre másolt példányaiból a rendezvény előadói példányt fognak kapni, illetve a hallgatóság tagjai lehetőséget fognak kapni arra, hogy jelképes áron beszerezhessék a lemezeket. Az előadók számára pedig az eddigi megszokott húsz perc helyett huszonöt percet kívánunk biztosítani, természetesen a Power Point szemléltetési lehetőség fenntartásával.

2. Gyarapítani kívánjuk tudományos rendezvényeink céljait azáltal, hogy a tárgyév egyik tudományos rendezvényén az előző évben, vagy korábban publikált néhány rendvédelem-történeti témájú kötetet és a szerzők rendvédelem-történeti témájú munkásságát is bemutatjuk – az előadásokkal megegyező időtartamban – a szerzők számára is lehetőséget biztosítva arra, hogy kifejtsek véleményüket. Terveink szerint arra is lehetőséget szeretnénk biztosítani, hogy a hallgatóság tagjai dedikált példányt vásárolhassanak.

Az adott évben megvalósításra kerülő másik tudományos rendezvényen pedig a rendvédelem-történeti tartalmú tudományos fokozatszerző disszertációk közül kívánunk néhányat ismertetni a szerzők rendvédelem-történeti tartalmú munkásságának a társaságában a bemutatott személyek számára is lehetőséget biztosítva a véleménynyilvánításra. Azt is el szeretnénk érni, hogy ezen disszertációk számítógép lemezre vitt példányaihoz tudományos rendezvényeink látogatói hozzájuthassanak.

Mivel pedig a rendvédelem-történeti tartalmú disszertációk nem túl gyakoriak, ezért minden bizonnyal rövid időn belül el fogunk érni a korábbi években készített alkotásokhoz, amikor még más volt a tudományos fokozatok besorolása. Ezért már most rögzíteni kívánjuk, hogy disszertációnak tekintünk – a bemutatása tekintetében – minden olyan alkotást, amelyet nem a diploma szerzési eljárás, hanem külön eljárás keretében védtek meg, függetlenül attól, hogy az éppen hatályos törvényi szabályozás mit tekint tudományos fokozatnak.

3. Az évente megrendezésre kerülő két tudományos rendezvényünk egyikén az előző évben nem a társasági kiadványainkban, azonban a magyar rendvédelem-történet témakörében – nem önálló kiadványként (periodikán, gyűjteményes kötetben) – publikált tudományos írásművek véleményezését, a másik rendezvényen pedig a társasági kiadványainkban közzétett hasonló tartalmú tudományos írásművek ismertetését kívánjuk megvalósítani. Természetesen e két tájékoztató jellegének eltérőnek kell lennie, hiszen a társasági kiadványainkban megjelent írásművek tartalma találkozik tudományos társaságunk etikai, illetve szellemi értékítéletével. Más folyóiratok esetében viszont ez már differenciáltan valósulhat meg.

4. Nagyobb teret kívánunk biztosítani a tudományos társaságunk által adományozott rendvédelem-történetért elismeréseknek.

- Az elismerések átadását megelőzően meg kell valósítani az elismerési rendszer egymásra épülő és differenciált kitüntetéseiinek bemutatását illusztris szemléltetéssel, nem nélkülözve a statisztikai jellegű adatokat sem. Érzékeltetni kell továbbá

azt a körülményt, hogy ezen elismeréseket huzamos ideig a magyar rendvédelem-történet érdekében végzett kiváló munka elismeréseként kapják a kitüntetettek.

- Az elismerések átadásakor be kell mutatni a konkrét elismerést (miért adományozzuk, kik kaphatják, milyen jellegű és szám szerint mekkora adományozottak köre).

- Az elismerések átadásakor a kitüntetett rendvédelem-történeti munkásságát részletekbe menően kell ismertetni, beleértve azt is, hogy korábban mikor és milyen rendvédelem-történetért elismerésben részesült.

- Nem kívánunk változtatni azon a gyakorlaton, hogy rendvédelem-történetért elismerést csak a tudományos rendezvényeinken és a kitüntetetteknek személyesen, vagy képviselőiknek nyújtjuk át, melytől kizárólag rendkívüli esetekben tekintünk el.

- Ugyancsak véglegesnek tekintjük az elismeréseink okleveleit, amelyek – az alapító okiratok társaságában – megtalálhatók a rendvédelem-történetért elismerési rendszert bemutató kötetben, a kötet pedig elérhető tudományos társaságunk honlapján.

5. Továbbra is fenn kívánjuk tartani azt a gyakorlatot, hogy rendezvényeinken az előadók és a levezető elnök, valamint a szervező munkát megvalósítók emléklapban részesüljenek. E kör számára biztosítani szeretnénk a Rendvédelem-történeti Füzetek azon számának digitalizált példányát is, amelyben publikálásra kerültek a rendezvényen elhangzott előadások tanulmányra fejlesztette változatai.

6. Meg kívánjuk őrizni a rendezvényeink kivitelezéséhez kapcsolódó adminisztrációt is, melynek formai és tartalmi elemeit szeretnénk megőrizni.

- Az úrlapok tekintetében a kitüntetés elfogadásáról és a kitüntetett bemutatásáról – a Rendvédelem-történeti Hírlevél személyi hírek rovata számára – szóló úrlapokat, továbbá az előadók szerzői úrlapjait a továbbiakban is használni kívánjuk.

- Rendezvényeink – ma már lényegében e-mail-en továbbított – meghívóit a megszokott méretben, formátumban és tartalmi elrendezéssel kívánjuk a továbbiakban is elkészíteni.

- A rendezvény tájékoztatóját változatlan mérettel és tartalommal kívánjuk létrehozni, melyet az előadók, a szervezők, a kitüntetettek, az illusztris vendégek és a rendezvényről tudósítást végzők számára kívánunk biztosítani.

- A rendezvény témakörében tudományos társaságunk kiadványaiban, illetve tagjaink által más kiadványokban publikált tudományos írásművek egyszerűsített bibliográfiai leírását tartalmazó válogatott szakirodalomjegyzéket kívánunk továbbra is közzétenni, amely a terjedelemtől függően a tájékoztató részeként vagy önálló formában kerülhet kialakításra.

- A rendezvényeinken használatos jelenléti ívet változtatás nélkül kívánjuk továbbra is alkalmazni.

7. Nem szabad elhanyagolni a rendezvényeinkre látogatók megszervezésének a témáját sem. Arra kell törekedni, hogy:

- egyrészt az általunk művelt szakterülettel rokon szakterületeket gondozó társadalmi szervezetek, elsősorban a hagyományörző szervezetek képviselői, látogatók megrendezvényeinket,

- másrészt pedig a tudományos társaságunk által gondozott szakterület iránt érdeklődő ifjú korosztály tagjai jöjjenek el rendezvényeinkre, mint például az OTDK mozgalomban részt vevő azon hallgatók, akiket érdekel nemzeti rendvédelmünk története, esetleg készítenek is ilyen dolgozatot (jogi és bölcsészszakkal rendelkező egyetemek, az NKE, történelem orientáltóságú középiskolák releváns szakköreiben tevékenykedők, a doktori iskolák rendvédelem-történeti témájú disszertációt készítő hallgatói stb.).

E körből kerülhetnek ki a későbbiek során azok az ifjú kutatók, akik a feltárt eredményeiket a későbbi rendezvényeinken bemutathatják.

8. Fontos az is, hogy tudományos társaságunk rendezvényein társasági jelképeink, illetve a rendezvény témája vizsgált időszakbeli jelképei domináljanak. Nem fogadható el azon extrém helyzet, hogy a konferencia helyszínre érkezéskor olyan benyomás keletkezzen – legalábbis a látott jelképek alapján – mintha nem is tudományos társaságunk rendezvényét látogatná, hanem valamilyen más szervezetét. Minden tudományos rendezvényünk számára kijelöltünk olyan – az adott témát jól érzékeltető és a magyar rendvédelem-történet témakörébe tartozó – jelképet, amelynek döntő szerepet kell betöltenie az adott rendezvény külsőségei körében. A továbbiakban ezt a gyakorlatot kell folytatni. Élni kell azzal a lehetőséggel, hogy tagjaink közé tartozik a témakör legkiválóbb magyar szakembere. Ezen jelképeknek döntően a vizsgált időszak magyar rendvédelmi testületeinek a motívumvilágából illik származni, mint ahogyan a konferenciáink témaköréi is a vizsgált időszak rendvédelmi testületeinek a körébe tartoznak. A XIX.-XX. századi magyar rendvédelem története nem más, mint a rendvédelmi testületek története. Tudományos társaságunk tevékenysége alapvetően a történelemtudomány és nem a jogtudomány körébe tartozik. Ebből fakadóan rendezvényeink témái sem jogtörténeti, hanem szervezettörténeti jellegűek. A konferencia választott jelképének – azon túl, hogy a helyszín dekorálásban meghatározó szerepet kell kapnia – a rendezvény írásos anyagai közül legalább a tájékoztatókon feltétlenül szerepelnie kell.

9. Tudományos társaságunk rendezvényeinek szép színfoltjai voltak a kamara kiállítások, melyek a rendezvény témájában, általában a rendezvény helyszínén és ideje alatt voltak megtekinthetők a konferenciák hallgatósága által. Tudományos társaságunk azonban nem rendelkezik kellő anyagi kondíciókkal ahhoz, hogy a kamarakiállítások költségeit állja. Ebből fakadóan a mintegy két tucatnyi kamarakiállításaink létrehozásának a feltételeit általában a házigazda intézmények, illetve a társ rendező szervezetek, továbbá maguk a gyűjtők vállalták magukra.

- A kamarakiállítások létrehozásának előfeltétele, hogy rendelkezésre álljon kellő mennyiségű, a konferencia témakörébe tartozó és kiállítható minőségű jogtiszt tárgy, amelynek az installálási feltételei (babák, vitrinek, terület, elzárhatóság, őrzés) biztosíthatók.

- Kamarakiállítás létrehozása esetében mindenképp biztosítani kell egy előadást, amely a kiállított anyag témájában nyújt tájékoztatást a hallgatóságnak. Önálló kiadvány formájában a rendezvény időpontjára fényképes katalógust kell létrehozni, amely a kiállított tárgyak alapos bemutatását tartalmazza. A kamarakiállításaink

többségénél a katalógus sajnos hiányzott. Ennek a nemkívánatos helyzetnek a létrejöttét a jövőt illetően el kívánjuk kerülni.

- A kamarakiállítás konkrét elképzelését, majd kivitelezését lektoráltatni kell a témakör legjobb szakemberével, aki szerencsénkre tudományos társaságunk tagja.

- Tisztázni kell – ha szükséges, megállapodás formájában – hogy a kamarakiállítás létrehozása és működtetése teendői és feltételei közül melyik szervezet, illetve személy vállal és miért felelősséget. Nem csak arról van szó, hogy a kiállításra került tárgyak becsült értéke általában tetemes, hanem arról is, hogy azok nemzeti kultúránk tárgyi megjelenésének nehezen pótolható részei, illetve egyes esetekben – pl. a lőfegyverek tekintetében – eltűnésük komoly felelősségre vonási procedúrával is járhat.

Összességében tehát a kamara kiállítások, a rendezvények szép és hasznos elemei lehetnek, azonban abban az esetben kívánatos a létrehozásuk, ha a létrehozás tárgyi, személyi és pénzügyi feltételei valamilyen formában adottak.

10. Végül pedig arra törekszünk, hogy a rendezvényeinkről készüljön videofelvétel, amely valamely népszerű és térítésmentesen használható – mint pl. a youtube – internetes csatornán mindenki számára korlátozás nélkül elérhető. Mivel tudományos társaságunk nem rendelkezik olyan pénzügyi kondícióval, hogy ilyen szolgáltatás árát megtérítse, illetve a rögzítéshez szükséges eszközöket beszerezhesse, ezért arra kell törekedni, hogy a házigazda intézmény, vagy más szervezet, illetve személy vállalja magára ezt a terhet.

A fenti tíz pontba foglalt teendőket tudományos társaságunk elnökségi aspiránsainak azon csoportja látja el 2023.-tól 2025.-ig, amelynek az adott évben a feladatot alkotja a rendezvények szervezése. 2023-ban a rendezvényeket szervező aspiránsi csoport tagjai:

-	MEZEI József doktorandusz (NKE Rendészettudományi Doktori Iskola)	
30/422-9120		mezei.jozsef@uni.nke.hu
-	SIMON F. Nándor	
20/499-5468		simon.nandor@gmail.com
-	SZIGETVÁRI Oszkár	
70/340-3055		szigetvarioszkar@gmail.com

Azt kérem mindenkitől, hogy segítse ezen csoportot az önkéntes munkájában.

Nemzeti rendvédelem-történetünk művelése érdekében kifejtett tevékenységekhez további eredményeket kívánok.

Pilisszántó, 2022. XII. 17.

Dr. PARÁDI József
a társaság elnöke